

Usnesení Evropského výboru regionů – 60. výročí podepsání Římské smlouvy

(2017/C 207/02)

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ

My, členové Evropského výboru regionů (VR):

1. se připojujeme k oslavám podepsání Římské smlouvy, které jsou klíčovým okamžikem k širšímu zamyšlení nad budoucností Evropské unie (EU), a opětovně zdůrazňujeme, že smyslem existence Unie je zajišťovat respektování základních práv, mír, prosperitu, stabilitu a nové příležitosti v celounijním měřítku pro všechny její občany;
2. požadujeme takovou Evropu, která bude schopna posílit důvěru svých občanů, lépe čelit výzvám, před kterými stojíme jak v rámci EU, tak na celosvětové úrovni, a činit rozhodnutí o společném postupu v duchu solidarity při současném respektování zásady subsidiarity;
3. připomínáme, že evropská identita má své historické kořeny v evropských regionech, městech a vesnicích a že se místní a regionální orgány z hospodářského, kulturního a politického hlediska stále více podílejí na procesu evropské integrace;
4. připomínáme, že odstupem mezi občany a EU se zabývala již před 25 lety Maastrichtská smlouva, v jejímž rámci bylo mimo jiné zavedeno občanství Evropské unie a byl zřízen Evropský výbor regionů. Důležitým úkolem decentralizovaných místních a regionálních orgánů, který stanoví Lisabonská smlouva, je nicméně i nadále zajišťovat zachování subsidiarity a zapojení do evropského legislativního procesu. Z tohoto důvodu je naprosto nezbytné napravit současnou situaci, kdy jsou místní a regionální orgány stále příliš často pouze konečnými adresáty politik EU a ve skutečnosti nejsou zapojeny do jejich přípravy a především ani do vypracování právních předpisů, a to ani přes politické a institucionální úsilí a angažovanost Evropského výboru regionů ve vztahu k ostatním evropským institucím;
5. domníváme se, že VR jakožto shromáždění EU regionálních a místních zástupců reprezentuje Unii jednotnou ve své kulturní a jazykové rozmanitosti v globalizovaném světě. Jsme plně odhodláni podporovat evropskou demokracii a aktivní občanství, přispívat k upevňování základních práv a ochraně menšin, posilovat bezpečnost, podporovat rovnost a zabezpečovat harmonický a udržitelný rozvoj v souladu s našimi cíli hospodářské, sociální a územní soudržnosti;
6. zdůrazňujeme, že je naléhavě nutné posílit demokratickou vazbu mezi Evropskou unií a jejími občany, a to zajištěním toho, že bude Unie poskytovat účinná a rychlá řešení zásadních společných výzev, které města, regiony a členské státy nedokáží vyřešit samy. Jde například o zvýšení konkurenceschopnosti EU, posílení soudržnosti, proměnu EU v bezpečný prostor, v němž mají všichni zaručenu svobodu, bezpečnost a spravedlnost, poskytnutí konkrétních vyhlídek mladým lidem do budoucna v oblasti studia i práce, vypořádání se s migrační a uprchlickou krizí, ochranu schengenského prostoru, boj proti změně klimatu a vybudování odolnosti vůči katastrofám, podporu nízkouhlíkového hospodářství a energetické unie, posílení klíčového významu Unie na světové scéně a zvláště při plnění cílů udržitelného rozvoje stanovených v Agendě 2030, snižování nezaměstnanosti a boj proti terorismu;
7. podtrhujeme, že čtyři svobody jednotného trhu EU, tj. volný pohyb osob, služeb, zboží a kapitálu, představují konkrétní výdobytek ve prospěch občanů EU a jsou neodmyslitelným prvkem evropského politického projektu. Tyto svobody tvoří nedělitelný soubor práv, na něž nelze pohlížet izolovaně, jinak bychom odsunuli do pozadí hodnoty, o něž se opírá samotná existence EU. Proto jsme znepokojeni tím, že se některé členské státy snaží omezit jejich uplatňování, zejména pokud jde o volný pohyb osob;
8. znovu však připomínáme, že „jednotný trh“ by měl zaručit také sociální pokrok a že pravidla základních hospodářských svobod a hospodářské soutěže nemají přednost před základními právy, jako je boj proti diskriminaci, chudobě a nezaměstnanosti;
9. jsme toho názoru, že je nutné využít oslav podepsání Římské smlouvy k docílení přímé účasti, kritického myšlení a aktivního zájmu občanů Unie o utváření budoucnosti Unie, v níž budou rozhodnutí přijímána na úrovni, která k nim má co nejbližší. Máme za to, že by tento proces měl být participativní a reprezentativní a všichni občané by měli mít stejnou příležitost zapojit se, přispívat a angažovat se v zájmu Unie. Místní a regionální orgány mají ideální předpoklady pro to, aby tento proces podněcovaly a pomohly dosáhnout toho, že se Evropa, která bude náležet občanům, stane skutečností;

10. obzvláště se domníváme, že je důležité udělat si přesnou představu na jedné straně o tom, co občané od EU chtějí a očekávají, a na straně druhé o tom, co je znepokojuje a z čeho jsou rozčarováni. Z tohoto důvodu vítáme třetí zprávu o občanství EU pro rok 2017 vycházející z údajů, které byly získány od občanů prostřednictvím průzkumů a veřejné konzultace;

11. upozorňujeme tudíž na to, že EU:

- musí být s to řešit nevyvážený dopad globalizace na život evropských občanů, a to posílením zásad Evropy založené na sociální spravedlnosti, hospodářské síle a solidaritě;
- by měla být členskými státy zmocněna jednat ve spolupráci s jejich místními orgány a regiony v případech, kdy společnost a občané čelí závažným problémům, a to s pomocí vhodných nástrojů správy a odpovídajících finančních prostředků;
- musí v rámci své komunikace zajistit decentralizovaný přístup, jehož prostřednictvím přístupným způsobem informuje o svých politikách a postupech tak, aby byl jasně patrný význam rozhodnutí na úrovni EU pro místní situaci v jednotlivých částech EU. V tomto ohledu hrají zásadní roli informační střediska Europe Direct a další evropské informační sítě, které spojují regiony a místní orgány;
- potřebuje jasnější a transparentnější rozdělení politických pravomocí a musí zaručit zodpovědnost svých orgánů a otevřenost svého procesu rozhodování vůči občanům, což může vyžadovat další změny Smluv;
- by měla zvážit provedení institucionálních reforem s cílem posílit zapojení regionů a místních orgánů tak, aby byla zohledněna jejich legislativní úloha při uplatňování zásady subsidiarity a při zajišťování zdola vycházející demokratické správy v Evropě občanů, regionů, územních celků a místních orgánů;

12. v rámci přípravy našeho příspěvku k nadcházející politické diskusi o budoucnosti naší Unie hodláme:

- zahájit rozsáhlý proces diskusí s občany s cílem vyslechnout přímo na nejnižší úrovni a v celé EU jejich postoje, návrhy a obavy. Tento proces budou provázet politické konzultace se zapojením evropských a vnitrostátních sdružení regionálních a místních orgánů a dalších zainteresovaných subjektů ve všech členských státech, jejichž účelem bude vypracovat konkrétní inovativní a praktická řešení výzev, které před námi stojí;
- sdělit výsledky těchto souběžných procesů ostatním institucím EU s cílem přispět k budoucímu konventu, který bude připravovat změny Smluv pro budoucnost Evropské unie;
- zintenzivnit úsilí při podpoře práv spojených s občanstvím EU, našich společných hodnot a zapojení občanů do demokratického života v Unii;
- prozkoumat, jakým způsobem by se dal ještě více posílit náš dialog s evropskými institucemi, zejména s Evropským parlamentem;
- prohloubit dialog a diskusí s evropskými orgány, zejména s Evropským parlamentem, přičemž budeme vycházet z iniciativ jako „Zlepšení fungování Evropské unie využitím potenciálu Lisabonské smlouvy“ nebo „Možný vývoj a úprava stávajícího institucionálního uspořádání Evropské unie“ s cílem zajistit ještě aktivnější a efektivnější zapojení Výboru regionů do evropského legislativního procesu;

13. zdůrazňujeme, že je důležité zaručit práva mladých lidí v celé Evropě. Přístupnější EU podpoří otevřený dialog mezi lidmi všech věkových skupin. Pokud jde o základní zásady míru a prosperity, bude reakceschopná EU odpovídat na očekávání mladých lidí;

14. pověřujeme našeho předsedu, aby toto usnesení předložil Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Komisi, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a národním a regionálním parlamentům a vládám a místním orgánům.

V Bruselu dne 9. února 2017.

předseda
Evropského výboru regionů
Markku MARKKULA